

Spreektijd psychologische aspecten KVV Heemstedse dreef 156

Geachte commissie,

Graag wil ik mijn zorgen delen als moeder, maar vooral als professional: klinisch psycholoog en traumatherapeut met 20 jaar ervaring in de specialistische GGZ, waar ik kwetsbare kinderen, jongeren en volwassenen behandel en mij actief bezighoudt met kwaliteit en deskundigheid.

Vooropgesteld, ik steun de maatschappelijke verantwoordelijkheid die Heemstede neemt om asielzoekers een menswaardige plek te bieden en ik sta erachter dat dat ook in onze directe omgeving gebeurt. Deze groep AMV's had ook mijn kinderen of cliënten kunnen zijn.

Maar met alle professionele kennis en ervaring die ik heb, maak ik mij grote zorgen over dit plan met een gebrek aan steun, veiligheid en begeleiding die zij zo hard nodig hebben. Dit kan ernstige gevolgen hebben voor hen zelf, hun begeleiders en omwonenden.

AMV's zijn als jonge (bijna) volwassenen veerkrachtig en sterk, maar ook een bijzonder kwetsbare risicogroep. Bron: [Pharos Handreiking psychische problematiek bij vluchtelingkinderen en -jongeren](#). Zij zijn gevlucht voor oorlog, geweld of honger en hebben lang in onveilige omstandigheden geleefd. In Nederland zijn ze onzeker over hun toekomst en ze staan er alleen voor. Dat tezamen leidt tot veel stress.

Velen van hen zijn blootgesteld aan geweld en dat vormt een belangrijk risico voor het ontwikkelen van psychische klachten: angst, depressie, gedragsstoornissen, posttraumatische stress stoornissen (PTSS), middelenmisbruik, psychose, zelfdestructief gedrag en suïcidaliteit.

De prevalentie van PTSS bij deze groep AMV's wordt geschat op 20-53%. Bron: [Psychische-problemen-bij-een-vluchtelingjongere-en-nu](#)

PTSS kan ontstaan na het meemaken van schokkende, traumatische ervaringen en betekent vaak het over alert zijn op elke mogelijke dreiging of gevaar, herbelevingen of nachtmerries, die extra getriggerd kunnen worden door prikkels die doen denken aan het trauma. Dat geeft vaak heftige emoties en kan leiden tot fysieke en psychische ontregeling.

Op de Dreef rijden dagelijks meerdere hulpdiensten met sirene voorbij. **Wat te doen als een van de jongeren ontregelt en bent u zich bewust van het cumulatieve effect binnen de groep?**

Impulsief, agressief, antisociaal gedrag en middelenmisbruik komt vooral voor bij jonge mannelijke vluchtelingen. De meeste agressie-incidenten vinden plaats binnen opvanglocaties voor AMV's, waarbij het vooral gaat om naar buiten gericht geweld en het overtreden van de huisregels. Bron: [Incidenten-en-misdrijven-op-en-rond-coa-locaties-Psychische-problemen-bij-een-vluchtelingjongere-en-nu](#)

Vandaag nog op NOS: AMV's zijn betrokken bij een kwart van alle geweldsincidenten, afgezet tegen een totaal aandeel van maar 4% van de gemiddelde opvangbezetting. Zie tevens: [Incidenten en misdrijven overzicht 2017-2022](#)

Zoals eerder gezegd, AMV's zijn jong en veerkrachtig. Echter, dit vraagt een stabiele en bovenal veilige omgeving met sociale steun en continuïteit van psycho-sociale zorg en onderwijs. Bron: [Gezondheidsraad 2016](#).

De Inspectie en het gerechtshof in Den Haag melden tot begin dit jaar dat de huidige AMV opvang niet voldoet aan de minimale kwaliteitsnormen. Er zijn onduidelijke kaders en het is onduidelijk wie de toezichthouder is op de kwaliteit van de gemeentelijke opvanglocaties.

Ook het COA geeft aan dat een pro-actieve systematiek voor de inschatting van veiligheidsrisico's ontbreekt, waardoor er niet tijdig kan worden ingegrepen. Dit brengt de veiligheid en ontwikkeling van AMV's en hun omgeving in gevaar. Het COA stelt dat een kleinschalige woonvoorziening 16 tot 20 bedden heeft met 24-uurs begeleiding. Echter het huidige voorstel beslaat 20-25 bedden met 1 a 2 begeleiders. Dit aantal wijkt fors af van het advies van professionals, die vinden dat opvang voor kwetsbare jongeren uit 4-10 bedden moet bestaan met een vast en stabiel begeleidingsteam met minimaal 1 begeleider op 4 jongeren.

Bron: [Evaluatie nieuw opvangmodel AMV 2018](#); [Jeugdbudsmans AMV's in Den Haag](#), [Interactieve Eindpublicatie KVV](#); Van Schie, L., et al. (2020). *Kleine groepen bij Grote problemen: Kleinschalige voorzieningen als alternatief voor reguliere gesloten jeugdhulp. Toekomstperspectief JeugdzorgPlus Zuid-Kennemerland en IJmond.*

De uitleg die u als gemeente hierover geeft is dat het anders niet rendabel is. Maar, wat is de betekenis van rendabiliteit als het gaat over veiligheidsrisico's en u uw sociaal maatschappelijke verantwoordelijkheid niet waar kunt maken?

Het aantal AMV's is de afgelopen tijd exponentieel gegroeid. De druk op de personele capaciteit binnen de KVV's is al jaren hoog en de Nederlandse Zorg kent een schrijnend tekort aan goed opgeleide medewerkers. De inspectie en COA signaleerden vorig jaar en dit jaar dat de personele bezetting te krap is en soms onvoldoende bekwaam. Bron: [Inspectie justitie en veiligheid](#), [Evaluatie nieuw opvangmodel AMV 2018](#), [Pharos factsheet amv's](#)

Dit brengt mij tot vele vragen:

Hoe wordt de mentale gezondheid en psychische kwetsbaarheid van deze groep in kaart gebracht?

Hoe wordt de groepssamenstelling bepaald en aangepast op wat ze nodig hebben?

Hoe wordt de mate van psychische en fysieke ontregeling gemonitord en gehanteerd?

Welke organisatie(s) zijn straks verantwoordelijk voor de psychische begeleiding en handhaving.

Hoe en hoe vaak wordt de kwaliteit van deze opvang en begeleiding geëvalueerd?

Wat gaan jullie doen aan preventie en voorlichting tav middelengebruik, wat wordt het drugsbeleid en hoe wordt het middelengebruik gemonitord en aangepakt?

Wat zijn de lessen uit de eerdere evaluaties van KVV's in een woonwijk?

Hoe wordt geborgd dat er altijd voldoende en bekwame medewerkers aanwezig zijn op de groep? Onderschat dit niet!

Op welke manier worden de veiligheidsrisico's proactief ipv reactief gewaarborgd en door wie wordt er ingegrepen?

En tenslotte, en die vraag ligt mij nog het meest aan het hart: waarom wordt er niet gekozen voor meerdere kleinere opvangplekken (4-10) zodat er een reële kans is op integratie en veel minder kans op negativiteit, gedragsproblemen en onveiligheid. De inwoners van Heemstede dragen hier graag financieel aan bij!

Naast al deze vragen heb ik eigenlijk maar 1 verzoek:

Neem jullie kern-verantwoordelijkheid in het zorgdragen voor sociaal-maatschappelijke steun.

Verdiep u in de kansen en risico's van deze kwetsbare doelgroep en zorg dat er een zorgvuldig antwoord komt op de gestelde vragen.

Eis dat het COA de kaders en begeleiding op orde heeft, afgestemd op wat deze doelgroep nodig heeft.

Stop met het ophokken van deze kwetsbare doelgroep. Zorg voor een veilig, doordacht en haalbaar plan met kleinere groepen.

Dank voor uw aandacht!

Overgang 18- naar 18+

Er is al bekend dat de AMV-ers uiterlijk tot hun 21e op hun plek kunnen blijven.

Amv's 18+ vallen ze niet meer onder de voogdij van Nidos.

Ook wordt de financiële situatie lastig, aangezien de jongeren een uitkering moeten aanvragen.

Amv's met een verblijfsvergunning die bij het bereiken van de 18-jarige leeftijd op zichzelf komen te staan, blijken veelal niet zelfstandig genoeg om zaken als opleiding, werk, sociaal netwerk en financiën op orde te houden.

Voor amv's zonder verblijfsvergunning is de overstap naar 18 jaar mogelijk nog meer aangrijpend. Zij moeten op een azc gaan werken aan terugkeer.

Bron: [jonge-statushouders-ook-na-18-jaar-begeleiding-nodig](#) en [Jeugdbudsmans AMV's in Den Haag](#) (pag. 12) [Evaluatie nieuw opvangmodel AMV 2018](#)

VRAGEN:

Wie bereidt ze voor op de overgang (financiële veranderingen, verzekeringen etc) en hoe worden ze hierin begeleid?

Is er een partij aan wie ze worden overgedragen?

Wie begeleidt de jongeren tussen 18-21?

School/ opleiding

De amv'ers hebben leerplicht totdat ze een startkwalificatie hebben. De jongeren gaan eerst naar de internationale schakelklas (ISK) in Haarlem of Hoofddorp. In dit onderwijs staat de Nederlandse taal centraal tijdens alle lessen. Omdat daar soms knelpunten liggen, werken we ook nauw samen met andere gemeenten, schoolbesturen en het COA om de onderwijszekerheid zoveel mogelijk te garanderen. Daarna stromen ze in in het regulier onderwijs. Het is de verwachting dat ze na hun 18e nog met een startkwalificatie bezig zijn en wellicht al wat werkervaring mogen gaan opdoen.

Op momenten dat er geen onderwijs voor de amv'ers beschikbaar is, worden er andere vormen van dagbesteding georganiseerd, van taallessen tot sporten, van cultuur tot activiteiten op de locatie zelf. Dit verschilt van locatie tot locatie.

VRAAG: is er op dit moment ruimte om 25 (108) amv's op scholen te plaatsen?

VRAAG: Wie is hiervoor verantwoordelijk? Wie begeleidt de jongeren individueel?